

Valtioneuvoston asetus kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen muuttamisesta

Johdanto ja esityksen pääasiallinen sisältö

Suomessa kuolemansyyn selvittämisestä säädetään kuolemansyyn selvittämisestä annetussa laissa (459/1973) ja - asetuksessa (948/1973). Kuoleman toteamisesta säädetään kuoleman toteamisesta annetussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (27/2004). Kuolemansyyn selvittämisestä koskevassa lainsäädännössä säädetään muun muassa kuolemasta toteamisesta, ilmoittamisesta, myös väestötietojärjestelmään, sekä hautausluvasta.

Kuolemaa koskeva lainsäädäntö on iällisesti vanhaa perua. Osittain vanhentunut ja aukollinen lainsäädäntö on aiheuttanut ongelmia käytännön toiminnassa ja yhteiskunnan resurssien tarkoituksenmukaisessa käytössä.

Suomessa tieto kuolemasta merkitään väestötietojärjestelmään, josta se välittyy sitä tarvitseville viranomaisille, kuten Kansaneläkelaitokselle (Kela) ja Verohallinnolle sekä yksityissektorin toimijoille. Kuolintieto on yksi väestötietojärjestelmän käytetyimpiä tietoja. Tieto kuolemasta merkitään kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen mukaan väestötietojärjestelmään vasta sen jälkeen, kun kuolinsyy on selvitetty ja hautauslupa annettu. Tästä aiheutuu joissain tapauksissa viiveitä kuolintiedon rekisteröimisessä.

Asetusta kuolemansyyn selvittämisestä on tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että tieto kuolemasta kirjautuu nopeammin väestötietojärjestelmään. Muutos olisi osa kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännön kokonaisuudistusta.

Asetusmuutoksella kumottaisiin nykyinen säännös kuoleman ilmoittamisen ajankohdasta ja säädettäisiin uusi pykälä kuolintiedon ilmoittamista koskien. Lisäksi tehtäisiin tästä muutoksesta seuraavia lakiteknisii muutoksia eräisiin pykäliin sekä tehtäisiin eräitä muita asetuksen ajantasaistamiseen liittyviä muutoksia.

Nykytila, sen arvio ja keskeiset muutosehdotukset

Kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain 1 §:n mukaan kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystuollon toimintayksikön tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään ja Terveystuon ja hyvinvoinnin laitokselle sekä Terveystuon ja hyvinvoinnin laitoksen edelleen Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen tehtävänä on säilyttää kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain nojalla sille toimitetut asiakirjat ja tiedot. Asiakirjat tai asiakirjoihin sisältyvät tiedot voidaan säilyttää pysyvästi. Asiakirjojen tai asiakirjoihin sisältyvien tietojen säilyttämisestä pysyvästi säädetään arkistolaisissa (831/1994). Tilastokeskuksen tilastointia sääntelee komission asetus (EU) N:o 328/2011, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, kansanterveyttä sekä työterveyttä ja työturvallisuutta koskevista yhteisön tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1338/2008 täytäntöönpanosta kuolemansyytilastojen osalta.

Kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen 19 §:n 1 momentin mukaan selvitettyään kuolemansyyn lääkärin on laadittava kuolintodistus ja annettava lupa hautaamiseen sille, joka on ilmoittanut huolehtivansa vainajan hautamisesta. Pykälän 2 momentin mukaan jos kuolemansyyn selvittäminen viivästyy erikoistutkimuksen johdosta tai muusta vastaavasta syystä, lääkärin on

suoritettuaan välittömästi ruumiiseen liittyvät tutkimukset annettava lupa hautaamiseen. Kuolemansyyn tultua selvitetyn on lääkärin viipymättä laadittava kuolintodistus.

Kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen 19 §:n 3 momentin mukaan terveydenhuollon toimintayksikön tai asianomaisen lääkärin on viipymättä hautausluvan antamisen jälkeen ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai jos kotikunta ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille. Maistraattien kautta tieto menee väestötietojärjestelmään. Tieto voidaan ilmoittaa tallettavaksi väestötietojärjestelmään myös tietoliikenneyhteyksin tai muutoin konekielellisesti.

Joissain tapauksissa kuolintieto kulkee maistraattiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta. Asetuksen 20 § ja 21 §:ssä säädetään menettelyistä, joissa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja poliisi voivat antaa kuolintodistusta ja hautauslupaa vastaavan kuolinselvityksen. Asetuksen 21 a §:n mukaan THL:n tulee näissä tapauksissa ilmoittaa tieto kuolemasta maistraatille.

Asetuksen 22 §:n mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen oikeuslääkärin on tarkastettava kuolintodistus tai kuolinselvitys. Sen on lähetettävä kuolintodistukset ja kuolinselvitykset kuukausittain Tilastokeskukselle. Käytännössä THL toimittaa tiedot useammin, ja toimitukset on mahdollista toteuttaa reaaliaikaisesti, jos sähköinen kuolintodistus otetaan kaikkialla käyttöön.

Nykyisen sääntelyn mukaan siis terveydenhuollon toimintayksikön tai lääkärin on toimitettava tieto maistraatille vasta sen jälkeen, kun kuolemansyyn selvitys on tehty, tai lääkäri on ainakin suorittanut välittömästi ruumiiseen liittyvät tutkimukset ja antanut hautausluvan. Väestörekisterikeskus on tuonut esiin nykyinsäädännön ongelmana viiveet kuolemaa koskevan tiedon saamisesta väestötietojärjestelmiin. Tieto kuolemasta ei kulkeudu viivytystä väestötietojärjestelmään, vaikka asia olisi nopeasti ilmoitettavissa. Asiaan vaikuttaa myös se, että hautausluvan saamisessa on esiintynyt viiveitä.

Tilastokeskukselta on saatu oheiset tiedot vuonna 2016 viranomaisten tietoon tulleista kuolleista koskien viiveestä kuolintiedon tallentamisesta väestötietojärjestelmään (kuolinpäivä suhteessa väestötietojärjestelmään tehdystä rekisteröinnistä). Prosenttiluku kertoo, kuinka monesta prosenttia kaikista kuolleista oli tehty merkintä todellisesta kuolinpäivästä väestötietojärjestelmään kyseiseen ajankohtaan mennessä kuolinpäivästä lukien:

Vuorokaudessa	2,7 prosenttia (seuraavan päivän kuluessa kuolemasta)
3 vuorokaudessa	18,3 prosenttia
5 vuorokaudessa	41,8 prosenttia
7 vuorokaudessa	61,9 prosenttia
10 vuorokaudessa	79,3 prosenttia
14 vuorokaudessa	90,8 prosenttia
18 vuorokaudessa	95 prosenttia
25 vuorokaudessa	97,6 prosenttia
27 vuorokaudessa	98 prosenttia
40 vuorokaudessa	99 prosenttia
59 vuorokautta	99,5 prosenttia
82 vuorokautta	99,75 prosenttia
136 vuorokautta	99,9 prosenttia

Luvut eivät sisällä tietoa niistä kuolleista, joita ei ole löydetty tai kuolemasta ei ole tallennettu tietoa 31.1.2017 mennessä. Tilastossa on mukana enintään viisi vuotta vanhat ilmoitukset, eli mukana on

henkilöitä, jotka ovat todellisuudessa kuolleet jo vuonna 2012. Tarkasteluluvut kattavat vain vakituisesti Suomessa asuneiden kuolleiden henkilöiden kuolinajat. Ulkomaille muuttaneiden kuolintiedon saannissa voi olla huomattavaa viivettä ja kaikkien osalta tietoa ei välttämättä saada lainkaan.

Käsitellessään hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain muuttamisesta (HE 272/2014 vp) liikenne- ja viestintävaliokunta totesi mietinnössään: ”Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ilmoitus henkilön kuolemasta tulee tehdä väestötietojärjestelmään sosiaali- ja terveysministeriön kuolintodistus- ja hautauslupalomakkeilla heti, kun lupa hautaamiseen on saatu, ja tätä ilmoitusta ei myöskään voi tehdä ennen hautausluvan saamista. Valiokunta toteaa, että menettely voi aiheuttaa kuolintiedon viivästyessä yksittäistapauksissa riskin siitä, että kuolleen henkilön identiteettiä käytetään väärin. Valiokunta katsoo, että henkilön kuolemasta ilmoittamista koskevat säännökset ja menettelyt tulisi arvioida ja tarvittaessa muuttaa ennen luottamusverkoston käyttöönottoa siten, että luottamusverkoston käytettävissä olevat väestötietojärjestelmän tiedot olisivat jatkossa mahdollisimman hyvin ajan tasalla.” (LiVM 33/2014 vp)

Tällä hetkellä noin 20 % kuolinilmoituksista tehdään sähköisesti. Kolmessatoista sairaalassa ja terveyskeskuksessa on tällä hetkellä käytössä tekninen käyttöyhteys, jolla tieto kuolemasta voidaan ilmoittaa sähköisesti väestötietojärjestelmään. THL voi toimittaa kuolemaan koskevan tiedon väestötietojärjestelmään täysin reaaliaikaisesti sellaisia vainajia koskien, joille tehdään oikeuslääketieteelliseen ruumiinavaus. Muiden toimijoiden käytössä olevat sähköiset menetelmät tuovat tiedot väestötietojärjestelmään pienellä viiveellä. Valtaosassa terveydenhuollon yksiköitä, mukaan lukien kaikki yliopistolliset sairaalat, kuolema ilmoitetaan lääkärin allekirjoittamalla lomakkeella maistraattiin, koska ne eivät ole vielä ottaneet sähköistä ilmoitusmenetelmää käyttöönsä.

Väestötietojärjestelmässä olevaa kuolintietoa hyödynnetään laajasti koko yhteiskunnassa, niin viranomaistoiminnassa kuin myös yksityissektorilla, esimerkiksi rahoitus- ja vakuutustoimialoilla.

Väestörekisterikeskuksen tuottamissa Suomi.fi-palveluista Suomi.fi-tunnistuksessa ja Suomi.fi-valtuuksissa hyödynnetään nykyisin väestötietojärjestelmän tiedoista muun muassa kuolintietoa. Suomi.fi-tunnistus mahdollistaa henkilön vahvan sähköisen tunnistautumisen erilaisiin julkisen hallinnon sähköisiin asiointipalveluihin. Suomi.fi-valtuudet taas mahdollistavat toisen henkilön puolesta asioinnin sekä julkisen hallinnon että yksityisen sektorin toimijoiden asiointipalveluissa perusrekistereihin tehtävien tarkistuskyselyiden tai niiden lisäksi tehdyn valtuusrekisteriin tallennetun valtuuden avulla. Mikäli kuolintiedon ilmoittaminen viivästyy ja mikäli vahva tunnistusväline on jonkun henkilön hallussa ja tämä henkilö sitä voi käyttää, mahdollistuu tilanne, jossa toisen identiteetillä ja tunnistusvälineellä voitaisiin asioida vahvasti tunnistautuneena erilaisissa sähköisissä palveluissa. Vastaavasti sama tilanne tarkoittaa sitä, että niissä asiointipalveluissa, joissa voi asioida toisen puolesta sähköisesti Suomi.fi-valtuuksien avulla, toisen puolesta asiointi on mahdollista, vaikka puolesta-asioitava olisi kuollut, mikäli kuolintiedon merkitseminen syystä tai toisesta viivästyy.

Kuolintiedon merkitsemisen viivästyksellä on merkitystä myös Kelan myöntämien etuuksien maksamisessa. Kun Kelalla ei ole tietoa henkilön kuolemasta, se ei tiedä lopettaa etuuden maksamista. Tästä johtuen etuuksia joudutaan välillä perimään takaisin. Tiedossa on myös tapauksia, joissa vainajan lääkemääräyksellä on haettu ja saatu apteekista lääkkeitä. Myös tuomioistuimet tarvitsevat tiedon siitä, ovatko asianosaiset elossa oikeusprosesseissa.

Verkkokauppatoiminnassa ja luotonmyönnössä tarkistetaan pääsääntöisesti se, onko ostosta tekevä tai luottoa hakeva henkilö elossa.

Viivästykset kuolintiedon ilmoittamisessa merkitsevät siis riskiä identiteettivarkauksissa ja viivästyksistä aiheutuu siis vaivaa ja kustannuksia viranomaisille, yksityissektorin toimijoille ja vainajan omaisille. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman (29.5.2015) eräänä hankkeena on sujuvoittaa säädöksiä. Hallitusohjelman mukaan muun muassa perataan säädökset, jotka eniten haittaavat kansalaisten arkea ja yritystoimintaa ja välittömästi ryhdytään purkamaan kansalaisia ja yritystoimintaa haittaavia alempiasteisia normeja, määräyksiä ja ohjeita.

Asetusta kuolemansyyn selvittämisestä ehdotetaan muutettavaksi siten, että asetuksen 19 §:n 3 momentti kumotaan ja se sijaan annettaisiin uusi 18 §, jonka mukaan terveydenhuollon toimintayksikön, THL:n ja lääkärin tulisi pääsääntöisesti viipymättä kuoleman toteamisen jälkeen ilmoittaa tieto henkilön kuolemasta väestötietojärjestelmään. Muutoksen tarkoituksena on nopeuttaa kuolemaa koskevan tiedon tallentamista väestötietojärjestelmään. Muutos olisi myös hallitusohjelman säädösten sujuvoittamista koskevan tavoitteen mukainen. Lisäksi asetukseen tehtäisiin tästä muutoksesta seuraavia lakitekniisiä muutoksia eräisiin pykäliin sekä tehtäisiin eräitä muita asetuksen ajantasaistamiseen liittyviä muutoksia.

EU:n yleistä tietosuojasetusta 2016/679 sovelletaan toukokuusta 2018 lähtien. Johdanto-osan perustelukappaleen 27 mukaan asetusta ei sovelleta kuolleita henkilöitä koskeviin tietoihin. Jäsenvaltiot voivat säätää kuolleiden henkilöiden henkilötietojen käsittelyä koskevista säännöistä. Tietosuojasetuksen kansallista täytäntöönpanoa valmistellut niin sanottu TATTI-työryhmä ehdotti mietinnössään, ettei sen valmistelemaa kansallista tietosuojalakia sovellettaisi kuolleiden ihmisten tietoihin. Kansallisella lailla voidaan säätää kuolleiden henkilöiden henkilötietojen käsittelystä. (Oikeusministeriö 35/2017 s. 49). Hallitus ei ole vielä antanut esitystä eduskunnalle tietosuojasetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta. Kuitenkin nyt saatavilla olevien tietojen mukaan nyt ehdotettavien kuolintietoa koskevien asetusmuutosten valmistelussa ei tarvitse noudattaa EU:n tietosuojasetuksen sääntelyä. Kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännössä säädetyt kuolleita koskevien tietojen käsittelyä koskevat säännökset on kuitenkin tarkoitus arvioida osana lainsäädännön kokonaisuudistusta.

Asetusmuutokset annettaisiin kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain 1 §:n 2 ja 3 momentin (1065/2009) ja 17 §:n 1 momentin (1215/2001) nojalla.

Yksityiskohtaiset perustelut

18 §. Pykälä olisi uusi, sillä voimassa olevassa asetuksessa ei ole 18 §:ää (asetuksen alkuperäinen 18 § on kumottu asetuksella 415/1991). Nykyisen asetuksen 19 §:n 3 momentin mukaan tieto kuolemasta voidaan ilmoittaa väestötietojärjestelmään vasta kun hautauslupa on annettu. Tämä momentti kumottaisiin ja se sijaan annettaisiin uusi 18 §, jonka 1 momentin mukaan terveydenhuollon toimintayksikön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tai lääkärin tulisi viipymättä kuoleman toteamisen jälkeen ilmoittaa tieto henkilön kuolemasta väestötietojärjestelmään. Asetuksen yleisperusteluissa ja esityksen vaikutukset -jaksossa esitetyn mukaisesti tällä tavoitellaan sitä, että kuolintieto olisi nopeammin viranomaisten ja yksityisten käytettävissä.

Suomessa kuolee vuosittain noin 50 000 ihmistä. On tilanteita, joissa kuolinpäivää ei voida koskaan tarkasti määrittää. Noin 3000 vainajan osalta vuosittain väestötietojärjestelmään ilmoitettu kuolinaika perustuu arvioon. Usein kyse on vain siitä, että ei välttämättä kyetä määrittämään

esimerkiksi sitä, kumman vuorokauden aikana vainaja kuoli. Joissain tilanteissa kuolinpäivä joudutaan arvioimaan vain suuntaa antavasti, kun vainajan kuolemasta on pitkä aika eikä kuolinpäivä ole tarkasti enää määritettävissä vainajan ruumiin tutkimisen, poliisitutkinnan tai muun selvityksen perusteella.

Kuolema väestötietojärjestelmään ilmoitettaessa järjestelmä edellyttää, että samalla merkitään kuolinpäivä. Näin ollen siirryttäessä ehdotettuun prosessiin, jossa kuolema ilmoitetaan väestötietojärjestelmään viipymättä kuoleman toteamisen jälkeen, eikä vasta hautausluvan kirjoittamisen jälkeen, eteen voi tulla nykyistä enemmän tilanteista, joissa kuolinpäivää ei vielä tiedetä kun kuolema on sääntelyn mukaan väestötietojärjestelmään ilmoitettava. Jos kuolinpäivätieto tulisi aina ilmoittaa viipymättä, todennäköisesti väestötietojärjestelmän kuolinpäivää koskevia tietoja jouduttaisiin oikaisemaan nykyistä useammin. Tällaiset oikaisut ovat mahdollisia, mutta ne tehdään maistraateissa manuaalisesti ja merkittävä oikaisujen määrä veisi maistraattien resursseja.

Edellä kuvaillun tilanteen ratkaisemiseksi pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeus 1 momentin pääsäännöstä. Jos kuolinpäivää ei kyetä kuoleman toteamisen yhteydessä määrittämään, ilmoitus kuolemasta ja kuolinpäivästä olisi viipymättä tehtävä väestötietojärjestelmään, kun kuolinpäivä on määritetty tai arvioitu. Momentissa tarkoitettu tilanne on tarkoitettu rajattuja tilanteita varten erityisesti silloin, kun vainaja löytyy vasta pitkän ajan kuluttua ja kuolemansyy selvittämisen yhteydessä selvitetään myös kuolinaikaa. Tällöin on tarkoituksenmukaisempaa, että kuolema ja kuolinpäivätieto ilmoitetaan väestötietojärjestelmään vasta kun kuolinpäivä on määritetty tai arvioitu. Momentissa olevaa poikkeussääntöä koskien on huomattava, että valtaosassa kuolintapauksia kuolinpäivä tulisi siis ilmoittaa nopeasti kuoleman toteamisen jälkeen. Jos kuitenkin myöhemmin ilmenee, että kuolinpäivä onkin toinen kuin alun perin ilmoitettu, tulisi tieto oikaista kuten nykyisinkin.

Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 26 §:n mukaan väestötietojärjestelmään talletettavat tiedot on ilmoitettava rekisterinpitäjälle kirjallisesti, sähköisesti, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tarkoitukseen soveltuvalla luotettavalla ja turvallisella tavalla. Väestörekisterikeskus antaa luvan tietojen ilmoittamiseen, jos tiedot ilmoitetaan muutoin kuin kirjallisesti. Luvan antamisen edellytyksenä on, että tietojen ilmoittaja on toimittanut Väestörekisterikeskukselle riittävän selvityksen tietojen suojauksesta. Väestörekisterikeskus vahvistaa tässä laissa tarkoitettujen ilmoitusten kaavat. Asetuksen 18 §:n 3 momentissa säädettäisiin, että jos ilmoitusta ei tehdä teknisen käyttöyhteyden välityksellä, tieto kuolemasta ilmoitetaan sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai jos kotikunta ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille.

Valtionvarainministeriö on asettanut hankkeen valmistelemaan maistraattien uudelleenorganisointia. Hankkeen aikana selvityshenkilö arvioi maistraattien erilaisia organisointivaihtoehtoja, joiden pohjalta tehdään päätös valittavasta organisaatoratkaisusta. Riippumatta organisaatoratkaisusta, työn lähtökohtana on kuitenkin maistraattien valtakunnallinen toimivalta. Hankkeessa hankkeen aikana valmistellaan luonnos hallituksen esitykseksi maistraattien valtakunnallisen toimivallan ja organisointiratkaisun edellyttämiksi säädösmuutoksiksi.

Maistraattien toimivallan muuttuminen valtakunnalliseksi merkitsee sitä, ettei jatkossa ole enää tarpeen säätää kulloinkin toimivaltaisesta maistraatista. Maistraattien toimivalta on kuitenkin alueellista siihen asti, kun uusi organisaatio aloittaa. Näin tapahtuu aikaisintaan vuoden 2019 alusta. Säännöksessä tulee kuitenkin siis vielä säätää siitä, mihin maistraattiin ilmoitus tehdään, jos tietoa ei ilmoiteta teknisen käyttöyhteyden välityksellä. On kuitenkin huomattava, että maistraattien

organisaatoratkaisua koskevien säädösmuutosten yhteydessä on todennäköisesti tarpeen muuttaa myös ehdotettua sääntelyä uutta organisaatiota ja valtakunnallista toimivaltaa vastaavaksi.

19 §. Pykälän 3 momentti kumottaisiin 18 §:n perusteluissa esitetystä syistä. Pykälää ei muuten muutettaisi.

21 a §. Pykälässä säädetään nyt THL:n velvollisuudesta ilmoittaa sen tai poliisin laatiman kuolinselvityksen jälkeen tieto kuolemasta maistraatille. Koska 18 §:n ehdotetun sääntelyn mukaan kuolintieto tulisi olla pääsääntöisesti ilmoitettu jo ennen kuolinselvityksen laatimista, on sääntely tarpeeton. Tällaisen sääntelyn sijaan ehdotetaan, että THL:n tehtävänä olisi viimesijaisesti ilmoittaa tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään jos sen tietoon tulee, ettei kuolemaa ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään, eikä tiedossa ole lääkäriä tai terveydenhuollon toimintayksikköä jonka tulisi ilmoittaa tieto tai jos lääkäri tai toimintayksikkö ei kehotuksesta huolimatta viipymättä tee ilmoitusta. Tällainen tieto voisi tulla THL:n tietoon osana sen valvontatoimintaa, esimerkiksi omaisen yhteydenoton perusteella. THL:n tehtävänä ei kuitenkaan olisi rutiininomaisesti tarkastaa, onko kuolemaa koskeva tieto ilmoitettu väestötietojärjestelmään. Muutoksen tarkoituksena on viimesijaisesti varmistaa, että tieto kuolemasta menee väestötietojärjestelmään tilanteissa, joissa lääkäri tai toimintayksikkö ei ole tehnyt ilmoitusta. Lääkärillä ja terveydenhuollon toimintayksiköllä on kuitenkin ensisijainen vastuu ilmoituksen tekemisestä, ja ilmoitusten tekemisen laiminlyönti voi johtaa valvonnallisiin toimenpiteisiin. Säännöksen soveltamisen ennakoitaan jäävän siten vähäiseksi.

22 a §. Voimassa olevan asetuksen 22 a §:n mukaan hautaus saadaan toimittaa, kun lupa hautaamiseen tai kuolinselvitys on annettu sen hautausmaan omistajalle taikka kun kuolintieto on merkitty väestötietojärjestelmään. Asetusta muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin ”--taikka kun kuolintieto on merkitty väestötietojärjestelmään” -kohta. Koska vainajaa ei saa haudata, ennen kuin hautauslupa on annettu tai kuolinselvitys tehty, on kyseisen kohta poistettava.

Asetuksen 22 a §:ää muutettaisiin myös siten, että ”hautausmaan omistaja”-termi korvattaisiin termillä ”hautausmaan ylläpitäjä” vastaamaan hautausoimilain (457/2003) käsitteistöä. Lisäksi viitattaisiin terminologisesti ortodoksiseen kirkkoon ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) mukaisesti. Hautausmaat ovat useimmiten seurakunnan ylläpitämiä. Suomessa on myös yksityisiä/rekisteröityjä uskontokuntia, joilla on oma hautausmaa.

Asetuksen 22 a §:ssä säädettäisiin edelleen siitä, että hautausmaan ylläpitäjän on hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta maistraatille. Jos vainaja on tuhattu, on kuitenkin krematorion omistajan ylläpitäjän ilmoitettava, milloin ja missä tuhkaus on tapahtunut. Jos henkilö oli kuollessaan evankelisluterilaisen kirkon tai ortodoksisen kirkon jäsen, ilmoitukset on kuitenkin tehtävä asianomaiselle seurakunnalle. Asetusmuutosten valmistelussa esiin nousi, että maistraatit eivät pidä itseään luontevana tahona tällaisen tiedon vastaanottamiseen. Maistraateissa ei ole rekisteriä, mistä voitaisiin katsoa henkilön hautausajan ja -paikan kohde, vaan maistraattien saamat ilmoitukset talletetaan mappeihin, yleisesti saapumisjärjestyksessä. Nyt ehdotettavien asetuserämuutosten yhteydessä ei kuitenkaan vielä ratkaista menettelyä tällaisten tietojen rekisteröinnistä, joten säännös pysyisi tältä osin muuttumattomana, koska 22 a §:ään tehtäisiin vain välttämättömät kuolintiedon ilmoittamisen sääntelyn muutoksesta johtuvat muutokset sekä teknisiä täsmennyksiä. Asiaa on tarkoitus käsitellä kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännön kokonaisuudistuksen valmistelun yhteydessä.

23 §. Pykälään tehtäisiin tekninen muutos, jossa viittaus 19 §:n 3 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi 18 §:ään. Lisäksi teknisenä muutoksena muutettaisiin Kansaneläkelaitoksen nimi

kirjoitetuksi isolla alkukirjaimella. Pykälässä säädetään kuolleena syntyneiden ja ulkomailla kuolleisiin sovellettavista säännöistä. Myös näitä asioita tarkastellaan kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä.

24 §. Pykälän mukaan toimivaltainen ministeriö antaa ohjeet ulkonaisen ruumiintarkastuksen ja ruumiinavauksen suorittamisesta sekä niihin liittyvistä näytteiden ottamisesta. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Viranomaisen voi laissa säädetyn tehtävänsä alalla antaa ohjeita ilman erityistä valtuutusta. Siten säännökset mahdollisuudesta antaa ohjeita ovat tarpeettomia ja lisäksi omiaan hämärtämään lain nojalla annettavaan viranomaismääräykseen sisältyvien veloittavien oikeussääntöjen ja suositusluonteisten ohjeiden välistä eroa (mm. PeVL 30/2005 vp). Lisäksi kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain 12 b §:n (1065/2009) mukaan kuolemansyyn selvittämistoiminnan ohjaus ja valvonta kuuluu Terveysten ja hyvinvoinnin laitokselle. THL on toimintaa käytännössä ohjaavana tahona ja toiminnan asiantuntijaviranomaisena luonnollisempi taho antamaan käytännön ohjeita.

26 §. Pykälän mukaan tarkempia määräyksiä asetuksen toimeenpanosta antaa poliisin toimesta suoritettavien tehtävien osalta sisäasiainministeriö sosiaali- ja terveysministeriötä kuultuaan ja muilta osin sosiaali- ja terveysministeriö sisäasiainministeriötä kuultuaan. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Asetuksen antaja ei voi siirtää sille perustuslailla tai muulla lailla osoitettua lainsäädäntövaltaa edelleen (subdelegointikielto), ellei tällaisesta valtuudesta ole asianomaisella lailla nimenomaisesti säädetty (PeVM 10/1998 vp). Säännöksen kumoamisen myötä ei kumoutuisi mikään säädös, sillä sisäministeriö tai sosiaali- ja terveysministeriö eivät ole antaneet säännöksen nojalla oikeussääntöjä.

26 a §. Pykälän mukaan asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa toimivaltainen ministeriö tilastokeskusta ja väestörekisterikeskusta kuultuaan. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että THL vahvistaa lomakkeet. THL on kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain mukaan kuolemansyyn selvittämisessä toimivaltainen ohjaava viranomainen, joten on tarkoituksenmukaista, että se vahvistaa asetuksessa tarkoitettut lomakkeet. THL:n tulisi ennen lomakkeiden vahvistamista kuulla Väestörekisterikeskusta ja Tilastokeskusta, kuten sosiaali- ja terveysministeriön tulee nykyisin. Tilastokeskuksen kuuleminen on tärkeää, koska kuolemansyiden tilastoinnissa tapahtuu jatkuvasti muutoksia, jotka täytyy lomakkeessa ottaa huomioon. Tilastokeskusta kuulemalla varmistetaan, että lomakkeet ovat linjassa EU-asetuksen 328/2011 kanssa. Kuoleman ilmoittamista koskevan lomakkeen vahvistaisi kuitenkin jatkossa Väestörekisterikeskus lain 661/2009 26 §:n mukaisesti, koska jatkossa ilmoitus kuolemasta olisi erillinen lomake eikä osa muita kuolemaa koskevia lomakkeita, kuten nykyään.

Esityksen vaikutukset

Henkilötietolain (523/1999) 9 §:n mukaan rekisterinpitäjän on huolehdittava siitä, ettei virheellisiä, epätäydellisiä tai vanhentuneita henkilötietoja käsitellä (virheettömyysvaatimus). Kuolintiedon välittäminen laajasti eri yhteiskunnan toimijoiden henkilörekistereihin edesauttaa henkilötietolain 9 §:n toteutumista. Kun viranomaisten rekistereihin ja yksityisen sektorin henkilörekistereihin ilmoitetaan henkilön kuolintieto, voidaan kuolleet henkilöt poistaa henkilö-, asiakas- tai markkinointirekistereistä tai kuolintiedon perusteella voidaan ryhtyä tarpeellisiin toimiin kuolleen henkilön osalta. Yleisesti ottaen esityksen vaikutuksena siis on se, että kuolintiedon rekisteröinti väestötietojärjestelmään parantaa kuolintiedon luotettavuutta ja siten todennäköisesti vähentää esimerkiksi identiteettivarkauksien riskiä ja vähentää toimijoiden hallinnollisia kustannuksia, kun toimijat toimivat ajantasaisen tiedon nojalla eikä synny kustannuksia vanhentuneen tiedon takia toimimisesta ja niiden korjaamisesta.

Kuolemaa koskevan tiedon voi ilmoittaa vaihtoehtoisin keinoin, joten terveydenhuollon toimintayksiköille ja lääkäreille asetusmuutosehdotukset merkitsisivät pääosin uudenlaisen toimintatavan opettelua kuolemaa koskevissa hallinnollisissa menettelyissä. Pääosassa kuolemista kuolinpäivästä ei ole epäselvyyttä.

Väestörekisterikeskus on jo rakentanut tekniset valmiudet kuolintiedon ilmoittamiselle väestötietojärjestelmään sähköisesti sekä myöntänyt luvan kaikille tarvittavat tietojen suojausvaatimukset täyttävälle Suomen terveydenhuollon yksiköille liittyä sähköiseen tietojen ilmoitusjärjestelmään. Terveydenhuollon yksiköiden tulee kuitenkin tehdä tarvittavat muutokset omissa järjestelmissään, jos ne haluavat ilmoittautua järjestelmään.

Väestötietojärjestelmään joudutaan esityksen johdosta tekemään vähäisiä muutoksia. Kustannukset muutoksista ovat Väestörekisterikeskukselle vähäiset. Sen tulee lisäksi kuolintietoa koskevan säännösmuutoksen myötä vahvistaa uusi lomake kuoleman ilmoittamisesta väestötietojärjestelmään. Tulevaisuuden kehittämiskohteena myös arvioidaan, josko väestötietojärjestelmää tulisi kehittää siten, että tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä voidaan erottaa toisistaan. Tällöin tieto kuolemasta voitaisiin ilmoittaa erikseen välittömästi lääkärin todettua kuoleman, mutta jos tieto kuolinpäivästä ei olisi välittömästi varmuudella tiedossa, kuolinpäivä voitaisiin ilmoittaa väestötietojärjestelmään erillisellä ilmoituksella myöhemmin.

Kuolintiedon nopeampi saaminen Kelaan vähentää virheellisiä etuuspäätöksiä, edesauttaa ajantasaisen tilanteen huomioimisen asiakkaan palvelussa (esimerkiksi lapsen- ja leskeneläke, etuuksien myöntämisen esto kuolleelle) ja vähentää kuolleen henkilön identiteetin väärinkäytöksen mahdollisuutta. Vuonna 2016 Kela peri takaisin puutteellisen kuolintiedon takia satojatuhansia euroja.

THL:lle ehdotetaan uutta tehtävää, jossa sillä olisi viimesijainen rooli ilmoittaa tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään. Lisäksi se jatkossa vahvistaisi sosiaali- ja terveysministeriön sijasta kuolemansyyn selvittämisessä käytettävät lomakkeet. Tämä merkitsisi jossain määrin lisää hallinnollista työtä. Se myös lähtökohtaisesti antaisi ohjeet kuolemansyyn selvittämisen toiminnassa roolissaan kuolemansyyn selvittämisen toimivaltaisena viranomaisena.

Asian valmistelu

Väestörekisterikeskus teki 21.1.2015 ehdotuksen (107/310/5), että tieto kuolemasta ei ole riippuvainen kuolinsyyn selvittämisen tai haudausluvan ajankohdasta. Muutosehdotuksen tavoitteena oli, että tieto kuolemasta olisi siis mahdollista tallentaa väestötietojärjestelmään reaaliaikaisesti. Lainsäädännön muutostarve on ollut tiedossa kauemminkin. Asiasta pidettiin keväällä 2015 viranomaispalaveri.

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän (STM084:00/2015) valmistelemaan kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännön kokonaisuudistusta. Asetusmuutosehdotuksia on käsitelty työryhmässä. Asetusmuutosehdotukset on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä valtiovarainministeriön, Väestörekisterikeskuksen ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa keskeisiä muita viranomaistahoja kuullen. Asiasta pidettiin 5.6.2017 viranomaispalaveri, johon osallistuivat ministeriöiden, kirkkojen ja muiden viranomaisten edustajia.

Työryhmän toimikausi on 6.11.2015-31.12.2017. Asetusmuutokset ehdotetaan tehtäväksi ennen lainsäädännön kokonaisuudistusta. Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän

valmistelemat ratkaisut ovat osittain sidoksissa Suomessa käynnissä olevan maakunta- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevaan uudistukseen. Hallitus on linjannut, että maakunnat aloittavat toimintansa vuoden 2020 alusta. On tarkoituksenmukaista vaiheistaa kuolemansyyn selvittämisen lainsäädännön valmistelua, varsinkin kun kuolintietoa koskevan lainsäädännön muutostarve on ollut esillä jo pidemmän aikaa ja se voidaan toteuttaa melko vähäisin lainsäädännön muutoksin.

Asetusluonnoksesta pidettiin lausuntokierros ajanjaksolla 1.11-1.12.2017. Luonnoksesta pyydettiin lausunto X taholta. Lausunnon toimittivat...

Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018. Asetuksen voimaantulo ei itsessään vaikuttaisi sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamisen lomakkeiden voimassaoloon. Näin ollen THL:n ei tarvitsisi vahvistaa uusia lomakkeita 26 a §:n muuttuneen sääntelyn takia ennen kuin uusien lomakkeiden vahvistaminen muuten teknisistä tai sisällöllisistä syistä tulee ajankohtaiseksi. Edellä todetun mukaisesti Väestökisterikeskuksen tulisi kuitenkin siis vahvistaa uusi lomake kuoleman ilmoittamisesta väestötietojärjestelmään.

Valtioneuvoston asetus kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen (948/1973) 19 §:n 3 momentti sekä 24 ja 26 §, sellaisina kuin niistä ovat 19 §:n 3 momentti ja 24 § asetuksessa 99/1998 sekä 26 § asetuksessa 1131/1992,

muutetaan 21 a, 22 a, 23 ja 26 a §, sellaisina kuin niistä on 21 a § asetuksessa 1642/2009, 22 a § asetuksessa 874/1999 sekä 23 ja 26 a § asetuksessa 99/1998, sekä

lisätään asetukseen uusi 18 § seuraavasti:

4 luku

Kuolemasta ilmoittaminen ja hautauslupa

18 §

Kun lääkäri on todennut kuoleman, terveydenhuollon toimintayksikön, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tai asianomaisen lääkärin on viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä väestötietojärjestelmään.

Jos kuolinpäivää ei kyetä kuoleman toteamisen yhteydessä määrittämään, 1 momentissa säädetyn toimijan on viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä väestötietojärjestelmään, kun kuolinpäivä on määritetty tai arvioitu.

Jos ilmoitusta ei tehdä teknisen käyttöyhteyden välityksellä, tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä ilmoitetaan sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta, tai jos kotikunta ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille.

21 a §

Jos Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tietoon tulee, että kuolemaa ei ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään, eikä tiedossa ole lääkäriä tai terveydenhuollon toimintayksikköä jonka tulisi tiedon ilmoittaa taikka jos lääkäri tai toimintayksikkö ei kehotuksesta huolimatta viipymättä tee ilmoitusta, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään. Tiedon ilmoittamiseen sovelletaan 18 §:n 3 momenttia.

22 a §

Hautaus saadaan toimittaa, kun lupa hautaamiseen tai kuolinselvitys on annettu sen hautausmaan ylläpitäjälle, jonka hautausmaahan vainaja haudataan. Hautausmaan ylläpitäjän on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, maistraatille. Jos vainaja on tuhattu, on kuitenkin krematorion ylläpitäjän ilmoitettava, milloin ja missä tuhkaus on tapahtunut. Ilmoitus on tehtävä sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai, jos tämä ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille. Jos henkilö oli kuollessaan evankelisluterilaisen kirkon tai ortodoksisen kirkon jäsen, tässä pykälässä tarkoitetut ilmoitukset on kuitenkin tehtävä asianomaiselle seurakunnalle.

23 §

Tämän asetuksen säännöksiä on soveltuvin osin noudatettava myös kuolleena syntyneen ja ulkomailla kuolleen osalta. Poiketen siitä, mitä 18 §:ssä säädetään, terveydenhuollon

toimintayksikön tai asianomaisen lääkärin on kuitenkin ilmoitettava tieto kuolleen syntyneestä Kansaneläkelaitokselle.

26 a §

Tässä asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Väestötietokeskus. Kuoleman ilmoittamista koskevan lomakkeen vahvistamisesta säädetään väestötietojärjestelmästä ja Väestötietokeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 26 §:ssä.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Tämän asetuksen voimaantulo ei vaikuta tämän asetuksen voimaan tullessa vahvistettuina olevien lomakkeiden voimassaoloon.

Rinnakkaistekstit

Voimassa oleva säännös	Ehdotus
<p><i>(uusi)</i></p>	<p><i>4 luku</i> <i>Kuolemasta ilmoittaminen ja hautauslupa</i></p> <p><i>18 §</i> <i>Kun lääkäri on todennut kuoleman, terveydenhuollon toimintayksikön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tai asianomaisen lääkärin on viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä väestötietojärjestelmään.</i></p> <p><i>Jos kuolinpäivää ei kyetä kuoleman toteamisen yhteydessä määrittämään, 1 momentissa säädetyn toimijan on viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä väestötietojärjestelmään, kun kuolinpäivä on määritetty tai arvioitu.</i></p> <p><i>Jos ilmoitusta ei tehdä teknisen käyttöyhteyden välityksellä, tieto henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä ilmoitetaan sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai jos kotikunta ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille.</i></p>
<p>19 § 3 mom Terveidenhuollon toimintayksikön tai asianomaisen lääkärin on viipymättä hautausluvan antamisen jälkeen ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai jos kotikunta ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille. Tieto voidaan ilmoittaa talletettavaksi väestötietojärjestelmään myös tietoliikenneyhteyksin tai muutoin konekielisesti.</p>	<p><i>(kumotaan)</i></p>
<p>21 a § <i>Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on 20 ja 21 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa viipymättä kuolinselvityksen laatimisen tai poliisin laatiman kuolinselvityksen vastaanottamisen jälkeen ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai, jos</i></p>	<p>21 a § <i>Jos Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tietoon tulee, että kuolemaa ei ole ilmoitettu väestötietojärjestelmään, eikä tiedossa ole lääkäriä tai terveydenhuollon toimintayksikköä jonka tulisi tiedon ilmoittaa taikka jos lääkäri tai toimintayksikkö ei kehotuksesta huolimatta</i></p>

<p><i>kotikunta ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille.</i></p>	<p><i>viipymättä tee ilmoitusta, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään. Tiedon ilmoittamiseen sovelletaan 18 §:n 3 momenttia.</i></p>
<p>22 a § Hautaus saadaan toimittaa, kun lupa hautaamiseen tai kuolinselvitys on annettu sen hautausmaan <i>omistajalle</i>, jonka hautausmaahan vainaja haudataan, <i>taikka kun kuolintieto on merkitty väestötietojärjestelmään.</i> Hautausmaan <i>omistajan</i> on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, maistraatille. Jos vainaja on tuhattu, on kuitenkin krematorion <i>omistajan</i> ilmoitettava, milloin ja missä tuhkaus on tapahtunut. Ilmoitus on tehtävä sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai, jos tämä ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille. Jos henkilö oli kuollessaan evankelisluterilaisen kirkon tai ortodoksisen <i>kirkkokunnan seurakunnan</i> jäsen, tässä pykälässä tarkoitetut ilmoitukset on kuitenkin tehtävä asianomaiselle seurakunnalle.</p>	<p>22 a § Hautaus saadaan toimittaa, kun lupa hautaamiseen tai kuolinselvitys on annettu sen hautausmaan <i>ylläpitäjälle</i>, jonka hautausmaahan vainaja haudataan. Hautausmaan <i>ylläpitäjän</i> on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, maistraatille. Jos vainaja on tuhattu, on kuitenkin krematorion <i>ylläpitäjän</i> ilmoitettava, milloin ja missä tuhkaus on tapahtunut. Ilmoitus on tehtävä sille maistraatille, jonka toimialueella henkilöllä oli kuollessaan kotikunta tai, jos tämä ei ole tiedossa, kuolinpaikan maistraatille. Jos henkilö oli kuollessaan evankelisluterilaisen kirkon tai ortodoksisen <i>kirkon</i> jäsen, tässä pykälässä tarkoitetut ilmoitukset on kuitenkin tehtävä asianomaiselle seurakunnalle.</p>
<p>23 § Tämän asetuksen säännöksiä on soveltuvin osin noudatettava myös kuolleen syntyneen ja ulkomailla kuolleen osalta. Poiketen siitä, mitä <i>19 §:n 3 momentissa</i> säädetään, terveydenhuollon toimintayksikön tai asianomaisen lääkärin on kuitenkin ilmoitettava tieto kuolleen syntyneestä <i>kansaneläkelaitokselle.</i></p>	<p>23 § Tämän asetuksen säännöksiä on soveltuvin osin noudatettava myös kuolleen syntyneen ja ulkomailla kuolleen osalta. Poiketen siitä, mitä <i>18 §:ssä</i> säädetään, terveydenhuollon toimintayksikön tai asianomaisen lääkärin on kuitenkin ilmoitettava tieto kuolleen syntyneestä <i>Kansaneläkelaitokselle.</i></p>
<p>24 § <i>Toimivaltainen ministeriö antaa ohjeet ulkonaisen ruumiintarkastuksen ja ruumiinavauksen suorittamisesta sekä niihin liittyvästä näytteiden ottamisesta.</i></p>	<p><i>(kumotaan)</i></p>
<p>26 § <i>Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen täytäntöönpanosta antaa poliisin toimesta suoritettavien tehtävien osalta sisäasiainministeriö sosiaali- ja terveysministeriötä kuultuaan ja muilta osin sosiaali- ja terveysministeriö sisäasiainministeriötä kuultuaan.</i></p>	<p><i>(kumotaan)</i></p>

<p>26 a § Tässä asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa <i>toimivaltainen ministeriö tilastokeskusta ja väestörekisterikeskusta</i> kuultuaan.</p>	<p>26 a § Tässä asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa <i>Terveiden ja hyvinvoinnin laitos Tilastokeskusta ja Väestörekisterikeskusta</i> kuultuaan. <i>Kuoleman ilmoittamista koskevan lomakkeen vahvistamisesta säädetään väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 26 §:ssä.</i></p>
--	--

LUOMOS